

ELEMENTY WYPOSAŻENIA BUDOWNICTWA	NORMA BRANŻOWA	BN-76 5059-05
	Okucia do skrzyń Wrzeciądze przegubowe	
	Grupa katalogowa 0734	

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są wrzeciądze przegubowe.

1.2. Zakres stosowania przedmiotu normy. Wrzeciądze przegubowe są stosowane do skrzyń drewnianych..

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Podział wrzeciądza przegubowego - wg tabl. 1.

Tablica 1

Symbol								Nazwa typu, rodzaju, przeznaczenia materiału, wykończenia, odmiany, postaci i wielkości	
typu	rodzaju	przeznaczenia	materiału	wykończenia	odmiany	postaci	wielkości		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
2	6 7	3	1	2 4	8	3	06 08 10 12	- z ramieniem blaszanym	
								- z ramieniem drucianym	
									- jednoprzegubowe - dwuprzegubowe ¹⁾
									- do skrzyń drewnianych
									- ze stali
									- z powłoką lakierową - z powłoką cynkową
									- uniwersalne
									- z zaczepem
									- L = 60 mm ²⁾ - L = 80 mm ²⁾ - L = 100 mm - L = 125 mm ¹⁾
	1) Nie dotyczy wrzeciądzy przegubowych z ramieniem drucianym.								
2) Nie dotyczy wrzeciądzy przegubowych z ramieniem blaszanym.									

Zgłoszona przez Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Elementów Wyposażenia Budownictwa METALPLAST
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Produkcji Elementów Wyposażenia Budownictwa METALPLAST
dnia 18 czerwca 1976 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 stycznia 1977 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 19/1976, poz. 68)

2.2. Zasada budowy oznaczenia - wg PN-75/B-94000.

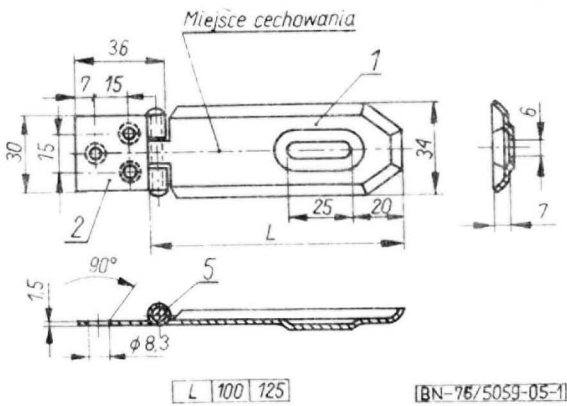
2.3. Przykład oznaczenia wrzeczadza przegubowego z ramieniem blaszanym (2), dwuprzegubowego (7), do skrzyń drewnianych (3), ze stali (1), z powłoką lakierową (2), uniwersalnego (8), z zaczepem (3), wielkości $L = 125$ mm (12):

WRZECIĄDZ PRZEGUBOWY 273-128-312 BN-76/5059-05

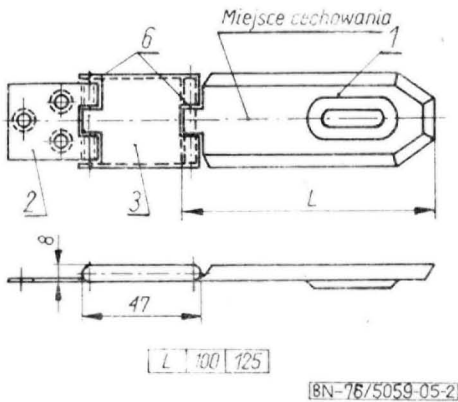
3. WYMAGANIA

3.1. Wymiary w mm - wg rys. 1, 2, 3 i 4.

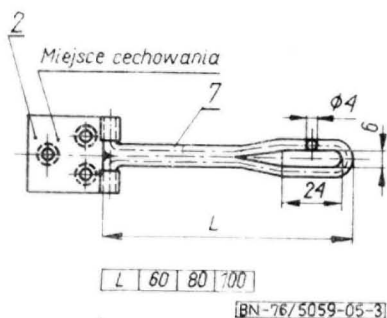
Odchyłki wymiarów nietolerowanych powinny odpowiadać klasie średniokładnej wg PN-78/M-02139.

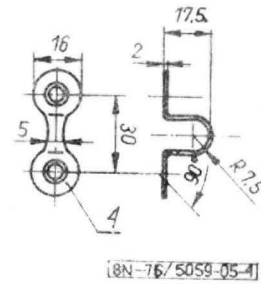
Rys. 1

Rys. 2

Rys. 3

Rys. 4

3.2. Wyszczególnienie części i materiał - wg tabl. 2.

Tablica 2

Nr części na rysunku	Numer rysunku	Nazwa części	Materiał zalecany
1	1 i 2	Ramię blaszane	taśma wg PN-76/H-92334
2	1, 2 i 3	Płytki	
3	2	Łącznik	
4	4	Zaczep	
5 i 6	1 i 2	Trzpienie	druć stalowy wg PN-67/M-80026
7	3	Ramię druciane	

3.3. Wykonanie. Pogięcia otworów wykonane w klasie średniokładnej wg PN-62/M-82068 i przystosowane pod wkręty do drewna wg PN-85/M-82503 lub PN-85/M-82504. Otwory przejściowe do wkrętów wykonane jako średniokładne wg PN-75/M-02046.

Obrzeża powinny być równe na całym obwodzie. Połączenie części - obrotowe.

3.4. Wykończenie i powłoki ochronne

3.4.1. Stan powierzchni części powinien odpowiadać wymaganiom określonym w normach przedmiotowych dotyczących materiału wyjściowego. Powierzchnie części przed pokryciem powłoką nie powinny mieć pęknięć, zgorzeli lub rdzy, ostrych krawędzi, przyczepionych mechanicznie cząstek i plam tłuszczu.

3.4.2. Powłoka lakierowa piecowa o grubości 40 μ m powinna odpowiadać typowi pokrycia II oraz I klasy staranności wykonania wg PN-79/H-97070. Przyczepność powłoki do podłoża oraz przyczepność międzywarstwowa powinna odpowiadać co najmniej 3 stopniowi wg PN-80/C-81531. Powłoka powinna być odporna na uderzenie swobodnie spadającego ciężarka z wysokości 40 cm, zgodnie z PN-54/C-81526.

3.4.3. Powłoka cynkowa galwaniczna powinna odpowiadać co najmniej grupie L-Fe/Zn5mc wg PN-82/H-97005. Na powłoce cynkowej powinna być wytworzona konwersyjna powłoka chromianowa typu A wg PN-82/H-97018.

3.4.4. Inne powłoki - dopuszczalne po uzgodnieniu i potwierdzeniu ich przydatności przez placówkę naukowo-badawczą.

3.5. Cechowanie. W miejscu oznaczonym na rysunku, należy umieścić w sposób trwały i wyraźny co najmniej następujące znaki:

- a) znak wytwórni (towarowy),
- b) znak normy.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Skład kompletu. Komplet wrzeciądza przegubowego powinien zawierać:

a) 1 wrzeciądz z ramieniem blaszanym, jedno przegubowy - wg rys. 1

1 zaczep - wg rys. 4;

b) 1 wrzeciądz z ramieniem blaszanym, dwuprzegubowy - wg rys. 2

1 zaczep - wg rys. 4;

c) 1 wrzeciądz z ramieniem drucianym - wg rys. 3

1 zaczep - wg rys. 4.

Po uzgodnieniu z producentem komplet wrzeciądza przegubowego może zawierać wkręty do drewna.

4.2. Pakowanie. Wrzeciądze jednego typu, rodzaju, przeznaczenia, materiału, wykończenia, odmiany, postaci i wielkości należy pakować zgodnie z wymaganiami grupy opakowaniowej 221 lub 222 wg BN-83/5050-01.

4.3. Przechowywanie i transport - wg BN-83/5050-01.

5. BADANIA

5.1. Program badań

5.1.1. Rodzaje badań - wg tabl. 3.

Badania niepełne należy wykonać na każdej wyprodukowanej partii wrzeciądów przed odbiorem jej przez zamawiającego.

5.1.2. Grupy badań. W zależności od rodzaju badań dzieli się je na:

grupę 1 - badanie wg 5.1.1 a), b), c), d),

grupę 2 - badanie wg 5.1.1 a), b), d),

grupę 3 - badanie wg 5.1.1 e).

5.2. Kontrola jakości

5.2.1. Skład i liczność partii. Partia przedstawiona do badań powinna zawierać wrzeciądze przegubowe jednego typu, rodzaju, przeznaczenia, materiału, wykończenia, odmiany postaci i wielkości, zapakowane w opakowania transportowe.

Liczność partii nie powinna przekraczać 10 000 sztuk.

5.2.2. Sposób pobierania próbek. Do badań pełnych lub niepełnych należy pobrać próbkę w sposób losowy na ślepo wg PN-83/N-03010, przy czym do badań pełnych należy pobrać co najmniej 5 wrzeciądzy.

5.2.3. Liczność próbki. W zależności od liczności partii dla wrzeciądzy wg tabl. 5, a dla opakowań jednostkowych i transportowych wg tabl. 6.

5.2.4. Poziom kontroli i wadliwość dopuszczalna - wg tabl. 4.

Tablica 3

Rodzaje badań	Badania		Wymagania wg	Opis badań wg
	pełne	niepełne		
a) Sprawdzenie wymiarów	+	+	3.1	5.3.1
b) Sprawdzenie wykonania i cechowania	+	+	3.3; 3.5	5.3.2
c) Sprawdzenie wykończenia	+	-	3.4	5.3.3
d) Sprawdzenie składu kompletu	+	+	4.1	5.3.4
e) Sprawdzenie pakowania	-	+	4.2	5.3.5
Znak + oznacza badanie obowiązuje.				
Znak - oznacza badanie nieobowiązuje.				

Badania pełne należy wykonać po uruchomieniu produkcji wyrobu, okresowo co najmniej raz na dwa lata, a każdorazowo po zmianach konstrukcyjnych, technologicznych lub materiałowych mogących wpłynąć na jakość wyrobu. Z każdego badania pełnego należy sporządzić protokół zawierający charakterystykę i przebieg badania oraz jego ocenę, wnioski, zalecenia, orzeczenia i okres ważności orzeczeń.

Tablica 4

Grupa badań	Poziom kontroli	Wadliwość dopuszczalna
1 lub 2	II - ogólny	4,0%
3	S-1 - specjalny	6,5%

5.2.5. Wybór i stosowanie planów badania - wg PN-79/

N-03021.

Jednostopniowe plany badania dla kontroli normalnej, obostrzonej i ulgowej podano w tabl. 5 i 6.

Warunki przejścia z jednego rodzaju kontroli na inny wg PN-79/N-03021 p. 2.3.

5.3. Opis badań

5.3.1. Sprawdzenie wymiarów należy przeprowadzić uniwersalnymi przyrządami pomiarowymi.

5.3.2. Sprawdzanie wykonania i cechowania należy przeprowadzić wzrokowo z odległości 25 cm.

5.3.3. Sprawdzenie wykończenia

5.3.3.1. Stan powierzchni należy sprawdzić wzrokowo z odległości 25 cm.

5.3.3.2. Powłoka lakierowa. Ocenę wykonania powłok lakierowych należy przeprowadzić wg PN-79/H-97070. Grubość powłoki należy sprawdzić wg PN-74/C-81515, przyczepność do podłoża oraz przyczepność międzywarstwową wg PN-80/C-81513, odporność na uderzenia - wg PN-54/C-81526.

5.3.3.3. Powłoka cynkowa. Sprawdzenie powłok cynkowych - wg PN-82/H-97005. Grubość powłoki cynkowej należy zmierzyć jedną z metod wg PN-76/H-04623 lub PN-80/H-04605.

Tablica 5

Liczność partii	Grupa badań 1 lub 2								
	Kontrola normalna			Kontrola obostrzona			Kontrola ulgowa		
	liczność próbek	m_1	m_2	liczność próbek	m_1	m_2	liczność próbek	m_1	m_2
151 ÷ 280	32	3	4	32	2	3	13	1	4
281 ÷ 500	50	5	6	50	3	4	20	2	5
501 ÷ 1 200	80	7	8	80	5	6	32	3	6
1201 ÷ 3 200	125	10	11	125	8	9	50	5	8
3201 ÷ 10 000	200	14	15	200	12	13	80	7	10

m_1 - liczba kwalifikująca.
 m_2 - liczba dyskwalifikująca.

Tablica 6

Liczba opakowań jednostkowych lub transportowych w partii	Grupa badań 3								
	Kontrola normalna			Kontrola obostrzona			Kontrola ulgowa		
	liczność próbek	m_1	m_2	liczność próbek	m_1	m_2	liczność próbek	m_1	m_2
2 ÷ 8	2	0	1	2	0	1	2	0	1
9 ÷ 15	2			2			2		
16 ÷ 25	2			2			2		
26 ÷ 50	2			2			2		
51 ÷ 90	3			3			2		
91 ÷ 150	3			3			2		
151 ÷ 280	3			3			2		
281 ÷ 500	3			3			2		
501 ÷ 1200	5	1	2	5	1	2	2	0	2

m_1 - liczba kwalifikująca.
 m_2 - liczba dyskwalifikująca.

Konwersyjną powłokę chromianową, jej wygląd zewnętrzny, odporność na ścieranie i odporność korozyjną na działanie mgły solnej należy sprawdzić wg PN-82/H-97018.

5.3.4. Sprawdzenie składu kompletu. Skład kompletu należy sprawdzić wzrokowo.

5.3.5. Sprawdzenie pakowania. Pakowanie należy sprawdzić wzrokowo.

5.4. Ocena wyników badań

5.4.1. Ocena wrzeciądza przegubowego. Wrzeciądz należy uznać za dobry, jeśli wszystkie wyniki badań wg 5.1 są dodatnie.

5.4.2. Ocena partii. Partię wrzeciądzy należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeśli wyniki badań pełnych są dodatnie, a w badaniach niepełnych liczba sztuk niedobrych w próbie nie przekracza liczby kwalifikującej m_1 wg tabl. 5 i 6.

5.5. Zaświadczenie o wynikach badań. Na żądanie zamawiającego podane w zamówieniu producent zobowiązany jest wystawić zaświadczenie (protokół) badań zawierające co najmniej:

- datę wystawienia,
- nazwę i adres producenta,
- wyniki badań,
- oznaczenie wyrobu wg 2.3,
- podpis i pieczęć producenta.

6. POSTĘPOWANIE Z PARTIĄ WRZECIĄDZÓW UZNANYCH ZA NIEZGODNE Z WYMAGANIAMI NORMY

Partię wrzeciądźców uznana w wyniku wykonanych badań za niezgodną z wymaganiami normy może być przesortowana i uzupełniona, a następnie przedstawiona do badań powtórnych. Badania powtórne należy wykonać w tych samych warunkach co pierwsze, a wynik ich jest ostateczny.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę - Centralny Ośrodek Badawczo-Poswojowy Przemysłu Elementów Wyposażenia Budownictwa METALPLAST ul. Chudoby 12, 61-819 Poznań.

2. Istotne zmiany w stosunku do PN-60/B-94241 i PN-60/B-94242

- a) scalono postanowienia obu norm
- b) rozszerzono wymagania i badania,
- c) dostosowano pakowanie, przechowywanie i transport do wymagań obowiązujących norm.

Dotychczas obowiązujące PN-60/B-94241 i PN-60/B-94242 zostają unieważnione od dnia 1 stycznia 1977 r.

3. Normy związane

- PN-75/B-94000 Okucia budowlane. Podział
- PN-74/C-81515 Wyroby lakierowe. Nie niszczące pomiary grubości powłok metodą elektromagnetyczną
- PN-54/C-81526 Wyroby lakierowe. Pomiar odporności powłok lakierowych na uderzenie za pomocą aparatu Du Pont'a
- PN-80/C-81531 Wyroby lakierowe. Określanie przyczepności powłok do podłoża oraz przyczepności międzywarstwowej
- PN-80/H-04605 Ochrona przed korozją. Określenie grubości powłok metalowych metodami niszczącymi
- PN-76/H-04623 Ochrona przed korozją. Określenie grubości powłok metalowych metodami nie niszczącymi

- PN-76/H-92334 Taśma walcowana na zimno ze stali konstrukcyjnej węglowej zwykłej jakości
- PN-82/H-97005 Ochrona przed korozją. Elektrolityczne powłoki cynkowe
- PN-82/H-97018 Ochrona przed korozją. Konwersyjne powłoki chromianowe na cynku i kadmie
- PN-79/H-97070 Ochrona przed korozją. Pokrycia lakierowe. Wytyczne ogólne
- PN-75/M-02046 Średnice otworów przejściowych dla śrub i wkrętów
- PN-78/M-02139 Odchyłki wymiarów nietolerowanych
- PN-67/M-80026 Druty okrągłe ze stali niskowęglowej ogólnego przeznaczenia
- PN-62/M-82068 Nawiercenia pod łby stożkowe wkrętów
- PN-85/M-82503 Wkręty do drewna ze łbem stożkowym
- PN-85/M-82504 Wkręty do drewna ze łbem stożkowym soczewkowym
- PN-83/N-03010 Statystyczna kontrola jakości. Losowy wybór jednostek produktu do próbkii
- PN-79/N-03021 Statystyczna kontrola jakości. Kontrola odbiorcza według oceny alternatywnej. Plany badania
- BN-83/5050-01 Okucia budowlane. Pakowanie, przechowywanie i transport

4. Normy zagraniczne

Francja NF P 26-420 Quincaillerie. Moráillon á charnière 1949 r.

NRD TGL 48-31355 Beschlage für das Bauwesen. Anwurte
aus Draht. 1968 r.

5. Symbol wg SWW - 0654-924.

6. Autor projektu normy: Adam Surowiak inż. Ryszard

Stęclik - Centralny Ośrodek Badańczo-Rozwojowy Prze-
mysłu Elementów Wyposażenia Budownictwa METALPLAST,
Poznań.

7. Wydanie 2 - stan aktualny: październik 1985 - uak-
tualniono normy związane i poprawiono błędy.